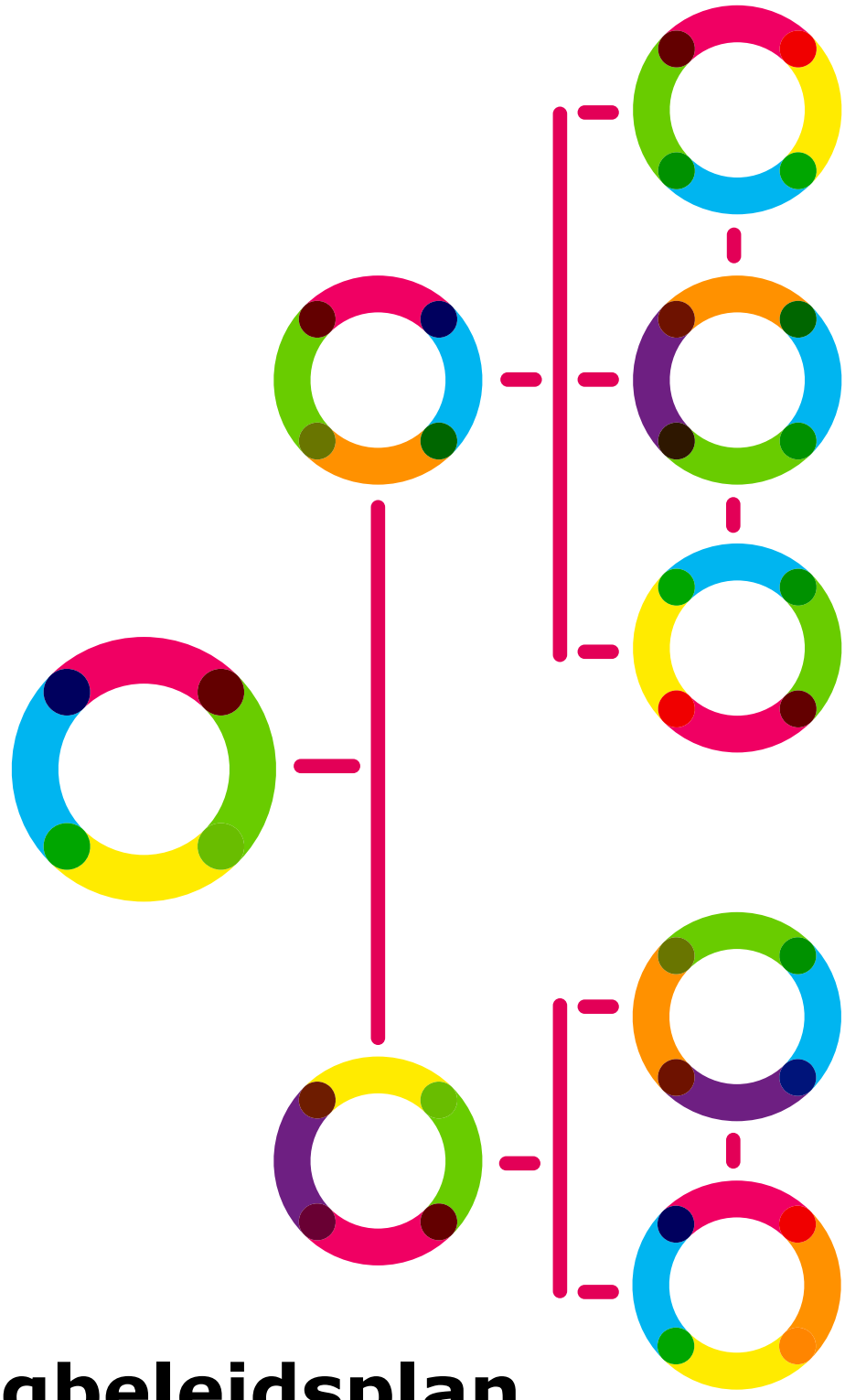

Belastingbeleidsplan Gemeente Stein 2027

september 2026

Gemeente *Stein*

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Wet- en regelgeving 4

2.1 Wettelijke kaders 4
2.2 Soorten belastingen 4
2.3 Te heffen belastingen 4

3. Landelijke ontwikkelingen 6

4. Belastingstelsel gemeente Stein 7

4.1 Belastingen die worden geheven 7
4.2 Belastingen die (nog) niet worden geheven 10
4.3 Berekening kostendekkendheid 12

5. Lastendruk 14

5.1 Woonlastendruk 14
5.2 Lokale lastenmeter 15
5.3 Kwijtschelding 15

1. Inleiding

In Nederland mogen gemeenten belasting heffen over een aantal onderwerpen die zijn opgenomen in de Gemeentewet of in een bijzondere wet. Voor enkele van deze onderwerpen wordt door de wetgever bepaald wat bijvoorbeeld het maximale tarief is dat mag worden gevraagd en wat de maximale kostendekkendheid mag zijn. Voor een aantal andere onderwerpen heeft de gemeente de vrijheid om zelf haar beleid te bepalen.

Dit belastingbeleidsplan beschrijft het voorgenomen beleid voor de komende jaren. Het belastingbeleidsplan wordt minimaal één keer per vier jaar geactualiseerd.

In dit plan wordt allereerst in hoofdstuk 2 ingegaan op de wettelijke kaders, de soorten belasting en de belastingen die een gemeente mag heffen. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de landelijke ontwikkelingen beschreven die van invloed (kunnen) zijn op onze lokale belastingheffing. In hoofdstuk 4 worden de belastingen die de gemeente Stein wel en niet heft en de daarbij behorende beleidskeuzes weergegeven. Ten slotte wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de lokale lastendruk van onze inwoners.

2. Wet- en regelgeving

In dit hoofdstuk worden de wettelijke kaders, de soorten belasting en de belastingen die een gemeente mag heffen weergegeven.

2.1 Wettelijke kaders

In Nederland is er voor de gemeentelijke belastingen sprake van een gesloten belastingstelsel. Dat wil zeggen dat gemeenten alleen belastingen mogen heffen die zijn opgenomen in de Gemeentewet of in een bijzondere wet. Er is sprake van drie bijzondere wetten:

- Wet milieubeheer, voor de afvalstoffenheffing;
- Wet op de bedrijveninvesteringszones, voor de BIZ-bijdrage;
- Paspoortwet, voor leges voor de nationale identiteitskaart en het paspoort.

Daarnaast is in de Gemeentewet bepaald dat het bedrag van een gemeentelijke heffing niet afhankelijk mag worden gesteld van inkomen, winst of vermogen. Bij rechten is het niet toegestaan om winst te maken.

2.2 Soorten belastingen

Bij gemeentelijke belastingen onderscheiden wij vier soorten:

- **Algemene belastingen**
  De inkomsten uit algemene belastingen dragen bij aan de algemene middelen. De belastingbetaler ziet geen aanwijsbare tegenprestatie terug voor zijn belasting. De gemeente zet deze middelen in voor het complex aan gemeentelijke voorzieningen zoals wegen, sporthallen, het sociaal domein, etc.

- **Bestemmingsbelastingen**
  De inkomsten uit een bestemmingsbelasting dragen bij aan de bekostiging van bepaalde voorzieningen en diensten. In deze belasting worden de belastingplichtigen betrokken die profijt hebben van die voorzieningen en diensten. Voor de afvalstoffen- en de rioolheffing geldt dat deze bestemmingsbelastingen maximaal kostendekkend mogen zijn.

- **Regulerende belastingen**
  Er is sprake van een regulerende belasting als deze wordt ingezet om het gedrag te beïnvloeden. De parkeerbelasting heeft van de wetgever dit karakter gekregen.

- **Rechten**
  Rechten worden ook wel retributies genoemd en zijn betalingen aan de gemeente voor geleverde diensten of voor het gebruik van gemeentelijke voorzieningen. Het recht betreft een individuele tegenprestatie, waarbij maximale kostendekking altijd het uitgangspunt is.

2.3 Te heffen belastingen

De belastingen die wij volgens de Gemeentewet en aanvullende bijzondere wetten mogen heffen zijn:

- Onroerendezaakbelasting (OZB);
- Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten;
- Baatbelasting;
- Forensenbelasting;
- Toeristenbelasting;
- Parkeerbelasting;
- Hondenbelasting;

- Reclamebelasting;
- Precariobelasting;
- Rioolheffing;
- Rechten, zoals reinigingsrechten, staangelden en marktgelden;
- Leges.
- Vermakelijkhedenretributie;
- Afvalstoffenheffing;
- BIZ-bijdrage;
- Leges Nederlandse identiteitskaart.
- Leegstandsheffing (recent mogelijk)

3. Landelijke ontwikkelingen

Leegstandsheffing

Een van de belangrijke recente landelijke ontwikkelingen is dat de Tweede Kamer een amendement heeft aangenomen op de Fiscale Verzamelwet 2026, waarmee gemeenten een bevoegdheid krijgen om een leegstandsheffing op woningen in te voeren. Hiermee ontstaat een nieuwe lokale beleidstool om langdurige leegstand tegen te gaan en de woningvoorraad beter te benutten.
Er wordt een nieuwe grondslag in de Gemeentewet opgenomen (artikel 220i) die gemeenten expliciet de mogelijkheid geeft om een leegstandbelasting op woningen die langer dan één jaar leegstaan, in te stellen.
De reikwijdte geldt voor woonruimte; aanmerking op andere leegstaande panden (zoals kantoren) kan in een later stadium worden uitgebreid.
Gemeenten bepalen zelf of en hoe de leegstandsheffing wordt geïntroduceerd (tijdstip, tariefstructuur, relatie tot WOZ, eventueel oplopend tarief).
Het instrument is bedoeld als prikkel om eigenaren aan te zetten tot verhuur/verkoop of hergebruik van leegstaande woningen.
Hiermee krijgen gemeenten een aanvullende prikkel om lokaal te sturen op woningmarktknelpunten.
Het past in bredere beleidsdiscussies over benutting van bestaande voorraad en stedelijke krapte.
Invoering vraagt lokaal maatwerk (onzekerheid over tariefstructuur, handhavingspraktijk en administratieve lasten).
De bepaling in de Gemeentewet die de leegstandbelasting invoert, is nog niet in werking getreden. Wanneer dat wel gebeurt, is nog niet bekend.
Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening werkt nu aan het Koninklijk Besluit dat de inwerkingtreding van de leegstandbelasting regelt. Daarna zal de wettelijke regeling van de leegstandbelasting zo snel mogelijk in werking treden.
Dat hoeft de uitvoering van een leegstandbelasting door gemeenten overigens niet in de weg te staan omdat de gemeenten eerst nog een verordening moeten opstellen voordat het jaar leegstand gaat lopen.
De VNG werkt aan een modelverordening.

Uitbreiding lokaal belastinggebied

De VNG en andere instellingen zoals Raad voor de financiële verhoudingen en de Raad van State bepleiten al jaren een uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied.

Waarom uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied

Het zorgt voor meer ruimte om eigen keuzes te maken voor lokale prioriteiten. Nu bestaat minder dan 20% van de gemeentelijke inkomsten uit gemeentelijke belastingen en heffingen.
Het heffen van belasting vergroot de betrokkenheid van burgers met de gemeente als decentrale overheid.
Een eigen belastinggebied geeft de gemeenteraad de mogelijkheid verantwoording af te leggen over financiële keuzes en een buffer op te bouwen.
Het maakt gemeenten minder afhankelijk van het rijk. Meer dan 60% van de inkomsten van gemeenten komt nu uit het gemeentefonds. Deze financiële afhankelijkheid kan voor complicaties zorgen in de samenwerking met het rijk bij de aanpak van maatschappelijke opgaven.

Verkenning verruiming lokaal belastinggebied 2026

Momenteel wordt tussen rijk en gemeenten gesproken over een nieuwe of aangepaste financieringssystematiek. De wens is om per 2026 tot een nieuwe wijze van bekostigen te komen, waarbij verruiming van het lokale belastinggebied een te onderzoeken onderdeel is.

4. Belastingstelsel gemeente Stein

Dit hoofdstuk gaat in op het beleid dat de gemeente Stein nu en naar de toekomst toe hanteert, uitgesplitst in belastingen die al worden geheven en belastingen die (nog) niet worden geheven.

Om een indruk te geven van het volume van de lokale heffingen zijn in onderstaande tabel de opbrengsten van de in Stein geheven lokale heffingen weergegeven.

Opbrengsten (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
OZB niet woningen	2.245	2.335	2.416	2.503
OZB woningen	4.260	4.465	4.627	4.793
Rioolheffing	3.429	3.663	3.843	3.999
Afvalstoffenheffing	4.352	4.538	4.543	4.549
Toeristenbelasting	255	265	274	284
Lijkbezorgingsrechten	35	20	20	20
Marktgelden	26	26	26	26
Leges	1.067	1.155	1.067	892
Totaal	**15.669**	**16.467**	**16.816**	**17.066**

De totale inkomsten van de gemeente Stein bedragen conform begroting 2026 € 93.772.000.
17% hiervan (€ 15.649.000) is afkomstig uit de lokale heffingen. Dit aandeel wordt kleiner in de afgelopen jaren. In 2021 was dit aandeel nog 20%.

4.1 Belastingen die worden geheven

Onroerende zaakbelasting

De onroerend zaakbelasting (OZB) is de belangrijkste algemene belasting van de gemeente Stein. De OZB bestaat uit twee soorten belastingen: de eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen, en de gebruikersbelasting voor niet-woningen. De tarieven worden uitgedrukt in een percentage. Om de belastingschuld te bepalen wordt dat percentage vermenigvuldigd met de WOZ-waarde. Deze waarde staat vermeld op het aanslagbiljet gemeentelijke heffingen. De waarde van de onroerende zaken wordt elk jaar vastgesteld, waarbij als waardepeildatum 1 januari (t-1) wordt gehanteerd.

Vanaf 2027 worden de OZB-opbrengsten uitsluitend geïndexeerd. Er vindt geen aanvullende reguliere verhoging plaats. We houden wel rekening met areaaluitbreiding.
Het toe te passen indexcijfer wordt jaarlijks opgenomen en vastgesteld in de kadernota. De gehanteerde indexcijfers worden ontleend aan de opgenomen loon- en prijsindexcijfers van het actuele Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau in de meicirculaire van het voorgaande begrotingsjaar en vormen de basis voor het vaststellen van het gemiddelde indexpercentage. Daarbij wordt gewerkt met een index, opgebouwd uit 60% loonontwikkeling, 20% prijsontwikkeling van de consumptie en 20% prijsontwikkeling van investeringen.
Hierbij wordt uitgegaan van een minimale indexering van 0%; een negatieve index wordt niet doorberekend.
Naast de indexering kunnen de OZB-opbrengsten, afhankelijk van de financiële positie, zowel naar boven als naar beneden worden bijgesteld met een raadsbesluit. Bij de afweging om al dan niet over te gaan tot een extra verhoging van de OZB-opbrengsten worden ook de mogelijke taakstellende maatregelen en de effecten hiervan, inzichtelijk gemaakt.

Er is een directe koppeling tussen de WOZ-waardes en het gemeentefonds. De WOZ-waarde is namelijk van invloed op de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds. Bij de verdeling van het gemeentefonds wordt namelijk gekeken naar de belastingcapaciteit van een gemeente. De totale WOZ-waarde van woningen en niet-woningen is daarbij een belangrijke maatstaf.
Als de WOZ-waarden stijgen, neemt de veronderstelde belastingcapaciteit van de gemeente toe. Het Rijk gaat er dan vanuit dat de gemeente meer inkomsten kan genereren via de onroerendezaakbelasting (OZB). Dit leidt in de systematiek van het gemeentefonds tot een lagere uitkering.
Om dit effect op te vangen en de financiële positie in balans te houden, moet een stijging van de WOZ-waarden daarom worden vertaald in een stijging van de OZB-opbrengst. Alleen dan sluit de feitelijke inkomstenontwikkeling aan bij de veronderstelde belastingcapaciteit waarmee in het gemeentefonds rekening wordt gehouden.

Rioolheffing

De rioolheffing is een bestemmingsbelasting en mag maximaal kostendekkend zijn. Met de rioolheffing worden de kosten voor het rioolbeheer verhaald bij de groep van belastingplichtigen die profijt heeft van het gemeentelijk beheer van afval-, hemel- en grondwater. Het rioolbeheer is een van de wettelijke taken van de gemeente. Een verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) is sinds de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 niet langer wettelijk verplicht. Gemeenten moeten hun watertaken nu borgen in het Omgevingsplan of via een vrijwillig programma. De zorgplicht voor water blijft wel bestaan.

Gemeente Stein verhaalt de kosten voor het rioolbeheer volledig via de rioolheffing. De rioolheffing bestaat uit twee deeltarieven: het eigenaarsdeel zijnde een vastrecht per perceel en het gebruikersdeel waarbij de belastingschuld afhankelijk is van de afgenomen hoeveelheid water. Met ingang van 2020 wordt het principe ‘de vervuiler betaalt’ gehanteerd en betaalt de eigenaar het vastrechttarief en de gebruiker het waterverbruik. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de betreffende verordening. Om sterke tariefschommelingen in de rioolheffing te voorkomen, wordt gebruik gemaakt van de rioolvoorziening. De rioolvoorziening wordt gevormd door de gelden die in enig jaar worden ontvangen uit de heffing maar niet worden uitgegeven.

Afvalstoffenheffing

Gemeenten hebben de verplichting om huishoudelijke afval in te zamelen. De afvalstoffenheffing wordt geheven voor die percelen waarvoor de gemeente deze verplichting nakomt. De wet wijst de gebruiker van een dergelijk perceel aan als de belastingplichtige. De afvalstoffenheffing is een bestemmingsbelasting en mag maximaal kostendekkend zijn.

De gemeente Stein heeft er voor gekozen om de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval voor 100% te verhalen middels de afvalstoffenheffing. De afvalstoffenheffing bestaat uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel is een vast tarief per perceel. Het variabele deel wordt berekend aan de hand van het volume van de afvalcontainers, de frequentie van aanbieden van de afvalcontainers en het tarief per kilogram aangeboden afval.

De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de betreffende verordening. Schommelingen in de afvalstoffenheffing worden opgevangen in de daartoe gevormde egalisatievoorziening waarbij als kader geldt dat niet uitgegeven middelen worden ingezet ter demping van de stijging van het tarief in volgende jaren.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een algemene belasting.
Niet-ingezetenen die verblijven binnen een gemeente kunnen in de heffing van de toeristenbelasting worden betrokken. De belasting kan direct via de toerist worden geheven of via degene die gelegenheid tot verblijf biedt. Degene die gelegenheid tot verblijf biedt, is bevoegd de toeristenbelasting te verhalen op de persoon die verblijf houdt. De term toeristenbelasting is misleidend, omdat alle niet-ingezetenen in de heffing moeten worden betrokken, bijvoorbeeld ook voor zakelijke overnachtingen. De uitvoering van de

heffing en invordering van de toeristenbelasting wordt uitgevoerd door de BsGW. De aanslagoplegging van de toeristenbelasting vindt achteraf plaats per kwartaal op basis van de aangifte van degene die gelegenheid tot verblijf biedt.

Gemeenten mogen zelf bepalen of zij toeristenbelasting heffen en hoe zij het tarief berekenen. Bijvoorbeeld een vast bedrag per verblijf, een vast bedrag per soort accommodatie of een percentage per overnachtingprijs. Elke gemeente legt dit vast in de verordening toeristenbelasting. De gedachte achter de toeristenbelasting is het genereren van inkomsten ter compensatie van kosten voor verblijfhouders waarvoor de gemeente geen inkomsten uit het gemeentefonds ontvangt. De gemeenteraad mag bij het heffen van deze belasting wel een onderscheid aanbrengen tussen verschillende verblijfsaccommodaties. Echter, dan moet voor dat onderscheid wel een redelijkerwijs te objectiveren rechtvaardigingsgrond bestaan. In Stein wordt voor zowel hotels als bed & breakfast locaties eenzelfde tarief gehanteerd. Enerzijds omdat iedere toerist, ongeacht de verblijfsaccommodatie, gebruik kan maken van dezelfde gemeentelijke voorzieningen. Anderzijds omdat de kamerprijzen van hotels en bed & breakfastlocaties onderling vergelijkbaar zijn.
Voor kampeerterreinen geldt een afwijkend, lager tarief. Dit tarief bedraagt in 2027 25% van het reguliere tarief en vanaf 2028 en verder 50% van het reguliere tarief.

Het reguliere tarief voor de toeristenbelasting wordt jaarlijks geïndexeerd. Het toe te passen indexcijfer wordt jaarlijks opgenomen en vastgesteld in de kadernota. De gehanteerde indexcijfers worden ontleend aan de opgenomen loon- en prijsindexcijfers van het actuele Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau in de meicirculaire van het voorgaande begrotingsjaar en vormen de basis voor het vaststellen van het gemiddelde indexpercentage. Daarbij wordt gewerkt met een index, opgebouwd uit 60% loonontwikkeling, 20% prijsontwikkeling van de consumptie en 20% prijsontwikkeling van investeringen. Hierbij wordt uitgegaan van een minimale indexering van 0%; een negatieve index wordt niet doorberekend.
Voor de bepaling van het tarief voor kampeerterreinen wordt vervolgens in 2027 25% van het geïndexeerde reguliere tarief gehanteerd en vanaf 2028 50% van het reguliere tarief.

Lijkbezorgingsrechten

De lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor diensten die de gemeente verleent in verband met de begraafplaatsen. Omdat het rechten zijn, geldt het algemene uitgangspunt dat de tarieven op kostendekkend niveau mogen worden doorberekend.

Bij de gemeente Stein zijn deze tarieven momenteel niet kostendekkend. Om tot een kostendekkend tarief te komen, dienen we de tarieven bijna te verdubbelen. Daarnaast hanteert gemeente Stein al hogere tarieven dan omliggende gemeenten. Het dekkingstekort wordt momenteel aangevuld vanuit de algemene middelen. Omdat de huidige tarieven al onder druk staan vanwege het dalende aantal begravingen en de verwachting is dat dit aantal nog verder daalt als de tarieven worden verhoogd, wordt ervoor gekozen om de tarieven niet te verhogen tot een kostendekkend tarief.

De tarieven voor de lijkbezorgingsrechten worden jaarlijks geïndexeerd. Het toe te passen indexcijfer wordt jaarlijks opgenomen en vastgesteld in de kadernota. De gehanteerde indexcijfers worden ontleend aan de opgenomen loon- en prijsindexcijfers van het actuele Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau in de meicirculaire van het voorgaande begrotingsjaar en vormen de basis voor het vaststellen van het gemiddelde indexpercentage. Daarbij wordt gewerkt met een index, opgebouwd uit 60% loonontwikkeling, 20% prijsontwikkeling van de consumptie en 20% prijsontwikkeling van investeringen. Hierbij wordt uitgegaan van een minimale indexering van 0%; een negatieve index wordt niet doorberekend.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het gebruik van een standplaats op de markt. De marktgeldverordening is vastgesteld in lijn met de marktverordening en het marktreglement. Marktgelden zijn rechten waardoor

ook hier geldt dat de baten de lasten niet mogen overstijgen. Op dit moment zijn de kosten voor het in stand houden van de weekmarkt hoger dan de ontvangen marktgelden. De afgelopen periode is gebleken dat het steeds moeilijker wordt om de marktstandplaatsen gevuld te krijgen. Om een goed marktaanbod te kunnen aanbieden en marktlieden te stimuleren om op de Steinse markt te staan, wordt gekozen om de tarieven niet verder te verhogen, naast de indexering.

De tarieven voor de marktgelden worden jaarlijks geïndexeerd. Het toe te passen indexcijfer wordt jaarlijks opgenomen en vastgesteld in de kadernota. De gehanteerde indexcijfers worden ontleend aan de opgenomen loon- en prijsindexcijfers van het actuele Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau in de meicirculaire van het voorgaande begrotingsjaar en vormen de basis voor het vaststellen van het gemiddelde indexpercentage. Daarbij wordt gewerkt met een index, opgebouwd uit 60% loonontwikkeling, 20% prijsontwikkeling van de consumptie en 20% prijsontwikkeling van investeringen. Hierbij wordt uitgegaan van een minimale indexering van 0%; een negatieve index wordt niet doorberekend.

Leges

Leges worden geheven voor allerlei door de gemeente verleende diensten, zoals de afgifte van paspoorten en het in behandeling nemen van vergunningsaanvragen. De legestarieven mogen maximaal kostendekkend zijn, worden jaarlijks bepaald en zijn vastgelegd in de legesverordening. Voor reisdocumenten geldt dat de maximale legestarieven door de Rijksoverheid worden vastgesteld.

Op dit moment zijn de leges niet kostendekkend. De mate van kostendekkendheid voor de diverse producten verschilt behoorlijk. Het tekort wordt aangevuld vanuit de algemene middelen. Er wordt voor gekozen om geen (extra) verhoging door te voeren voor de legestarieven, omdat er enerzijds de wens is om de (woon)lastendruk voor inwoners en ondernemers niet te verhogen en anderzijds omdat we uit de pas lopen ten opzichte van de tarieven van buurgemeenten.

De legestarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Het toe te passen indexcijfer wordt jaarlijks opgenomen en vastgesteld in de kadernota. De gehanteerde indexcijfers worden ontleend aan de opgenomen loon- en prijsindexcijfers van het actuele Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau in de meicirculaire van het voorgaande begrotingsjaar en vormen de basis voor het vaststellen van het gemiddelde indexpercentage. Daarbij wordt gewerkt met een index, opgebouwd uit 60% loonontwikkeling, 20% prijsontwikkeling van de consumptie en 20% prijsontwikkeling van investeringen. Hierbij wordt uitgegaan van een minimale indexering van 0%; een negatieve index wordt niet doorberekend.

4.2 Belastingen die (nog) niet worden geheven

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelastingen

Dit is de roerende versie van de OZB. Gelet op jurisprudentie rondom het begrip roerend, kunnen alleen woon- en bedrijfsboten in deze belasting worden betrokken. Voorwaarde daarbij is dat deze boten duurzaam ter plaatse moeten zijn. Bouwketen en woonwagens vallen onder de onroerende zaakbelastingen.

Voor gemeenten met veel woonboten levert deze belasting een belangrijke bijdrage aan de algemene middelen. De belasting wordt veelal ingevoerd vanuit de solidariteitsgedachte, zodat ook de eigenaren van woon- en bedrijfsboten bijdragen aan de algemene middelen waaruit de gemeente voorzieningen realiseert.

Gelet op het beperkt aantal belastbare feiten binnen de gemeente Stein en de naar verwachting marginale aanvullende inkomsten wordt deze belasting niet ingevoerd.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene belasting.

In de geamendeerde begroting 2022 is besloten om de lokale heffing op de hondenbelasting vanaf het jaar 2023 en meerjarig af te schaffen.

Baatbelasting

Deze belasting kan worden geheven bij de eigenaar van een onroerende zaak in het geval de onroerende zaak baat heeft bij het door de gemeente realiseren van bepaalde voorzieningen. Gedacht kan worden aan de eerste aanleg van riolering in het buitengebied en voor de aanleg van voorzieningen gericht op verbeteringen van de openbare ruimte.

Door jurisprudentie en nieuwe wetgeving is de baatbelasting in onbruik geraakt. Er wordt zelfs over gesproken om deze belasting af te schaffen. Zolang de baatbelasting echter niet is afgeschaft, kan deze worden ingevoerd met een maximale looptijd van 30 jaar.

Gelet op de geringe bruikbaarheid van de baatbelastingen zijn gemeenten de reclamebelasting gaan inzetten als bestemmingsheffing. Daarnaast heeft de wetgever de BIZ-bijdrage ingevoerd.

Reclamebelasting

De reclamebelasting kan worden geheven voor openbare aankondigingen, zoals reclame, die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. In de Bouwstenenbrief wordt als maatregel gesuggereerd om deze belastingen af te schaffen. Zolang de reclamebelasting niet is afgeschaft, kan deze worden ingevoerd.

BIZ-bijdrage

Sinds 2015 bestaat de Wet op de bedrijveninvesteringszones. Op basis van deze wet kan een bestemmingsbelasting worden ingevoerd: de BIZ-bijdrage. Een bedrijveninvesteringszone is een afgebakend gebied, waarbinnen ondernemers gezamenlijk investeren in een aantrekkelijkere, veiligere bedrijfsomgeving en economische ontwikkeling. Bij voldoende draagvlak betalen alle ondernemers mee. Op verzoek van de stichting of vereniging die door de ondernemers is opgericht, stelt de gemeente deze belasting in. De gemeente heft deze belasting en keert de opbrengst (na aftrek van de perceptiekosten) uit aan de rechtspersoon. Deze rechtspersoon voert de activiteiten namens de ondernemers uit. De belasting kan worden geheven via de eigenaar en/of de gebruiker van het bedrijfspand.

Forensenbelasting

Deze belasting kan worden geheven van de natuurlijke persoon die niet bij de gemeente staat ingeschreven in de Basisregistratie Personen en daar wel negentig dagen verblijft of er negentig dagen een gemeubileerde woning beschikbaar houdt.

De forensenbelasting kan naast de toeristenbelasting worden ingevoerd. Gemeenten die beide heffingen hebben ingevoerd, kiezen er echter meestal voor om de forensenbelasting niet te heffen in het geval men toeristenbelasting betaalt.

Omdat het invoeren van de forensenbelasting voor Stein naar verwachting niet leidt tot een relevante belastingopbrengst wordt deze belasting niet ingevoerd.

Parkeerbelasting

De wetgever heeft deze belasting ingesteld voor het reguleren van het parkeren. De gemeente kan er voor kiezen om een belasting in te voeren voor het betaald parkeren en/of voor het met een vergunning parkeren. Voor de wetgever was de belangrijkste reden om deze belasting in te voeren het voor gemeenten mogelijk te maken om de kosten die zij maken voor het handhaven van betaald- en vergunning parkeren te dekken uit de kosten van de naheffingsaanslag. Deze belasting is daarmee een regulerende belastingen en nadrukkelijk geen belasting om inkomsten mee te verwerven.

De gemeente Stein heft momenteel geen parkeerbelasting, omdat zij een negatief economisch effect verwacht voor de middenstand.

Precariobelasting

Deze belasting kan worden ingevoerd voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.

Door de wetgever is de precariobelasting op nutswerken afgeschaft, waardoor er op dit onderdeel geen aanvullende belasting kan worden ingevoerd. Voorafgaand aan deze afschaffing is gemeente Stein in 2016 ook al door een extern adviesbureau geadviseerd om niet over te gaan tot het invoeren van de precariobelasting. Omdat de 'grote' netwerkbeheerders niet in de heffing konden worden betrokken resteerden er weinig strekkende meters aan kabels en leidingen waarvoor precariorechten konden worden geheven. Hierdoor wogen de verwachte opbrengsten niet op tegen de hoge perceptiekosten

Een andere precariobelasting waarmee aanvullende opbrengsten kunnen worden gerealiseerd, is de precariobelasting op terrassen en uitstallingen. In de gemeente Stein staan alleen in het winkelcentrum terrassen op gemeentegrond. De exploitanten betalen huur voor het gebruik van deze gemeentegrond. Ook winkeliers die in het winkelcentrum uitstallingen hebben op gemeentegrond, betalen daarvoor huur. Ondernemers die een standplaats innemen buiten de wekelijkse markt, betalen ook huur. Doordat de gemeente huurpenningen ontvangt voor deze onderdelen, is het invoeren van een aanvullende precariobelasting niet passend.

Leegstandsheffing

Gemeenten mogen met ingang van 1 januari 2026 een leegstandheffing gaan heffen op woningen die meer dan een jaar (bedoeld wordt: 12 aaneengesloten maanden) leegstaan. Een amendement hiervoor kreeg op 23 september 2025 een meerderheid in de Tweede Kamer.
Gemeenten besluiten zelf of zij deze belasting invoeren en zo ja, wanneer de heffing ingaat, hoe hoog de belasting wordt en wat de heffingsmaatstaf is (bijvoorbeeld de WOZ-waarde). De VNG stelt een modelverordening gemeentelijke leegstandheffing op. Het amendement gaat als onderdeel van de *Fiscale verzamelwet 2026* als hamerstuk naar de Eerste Kamer (24 september 2025).
We gaan vooralsnog niet over tot het invoeren van deze heffing. De voorgestelde heffing heeft uitsluitend betrekking op woningen en is naar zijn aard eerder een sturings- of boetemaatregel dan een zuivere belastingmaatregel. Daarnaast brengt de uitvoering aanzienlijke praktische en fiscaal-technische vraagstukken met zich mee. Ook de uitvoeringskosten staan naar verwachting niet in verhouding tot de mogelijke opbrengsten.

Rechten

Rechten die in algemene zin potentieel aanvullend op de bestaande rechten kunnen worden geheven zijn:

- **Eenmalig rioolaansluitrecht**
  Indien in het Verbreed Rioleringsplan wordt besloten om percelen in het buitengebied aan te sluiten op het riool, kunnen deze kosten via dit recht worden verhaald.
- **Havengeld**
  Dit is binnen de gemeente Stein niet aan de orde omdat de haven is geprivatiseerd.
- **Reinigingsrecht voor bedrijfsafval**
  Dit recht is niet van toepassing omdat gemeente Stein geen bedrijfsafval ophaalt.
- **Staangeld woonwagens**
  De gemeente Stein is bezig met het verkopen van de resterende standplaatsen aan woningcorporaties. Het invoeren van een aanvullend recht is derhalve niet passend.

4.3 Berekening kostendekkendheid

Bij het bepalen van de tarieven wordt altijd gestreefd naar een minimale kostendekkendheid van 100%. Er zijn echter enkele producten, zoals reisdocumenten, waarvoor vanuit de Rijksoverheid maximumtarieven worden vastgesteld. Door deze maximumtarieven kan het voorkomen dat wij geen volledig kostendekkende tarieven kunnen hanteren.

Bij de bepaling van de tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, lijkbezorgingsrechten, marktgelden en leges geldt dat deze tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn. Bij de berekening van deze kostendekking wordt gebruik gemaakt van onderstaande berekening. Ter illustratie zijn in onderstaande model de cijfers voor de berekening van de afvalstoffenheffing 2026 ingevuld.

Berekening kostendekkendheid van een heffing (bedragen * € 1.000)	
Lasten taakveld	4.111
Baten taakveld	751
Netto kosten taakveld	**3.360**
Toe te rekenen lasten:	
Overhead	600
Compensabele BTW	547
Totale lasten	**4.507**
Opbrengst heffing	**4.507**
Dekkingspercentage	**100%**

Uitgaande van de berekende opbrengst worden de tarieven voor de afvalstoffenheffing berekend op basis van het aantal aansluitingen (vastrecht) en de verwachte hoeveelheid aangeboden afval (DIFTAR). Voor de berekening van de kostendekkendheid van de andere heffingen en leges wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen van de begroting.

5. Lastendruk

Vanuit verschillende invalshoeken belichten wij in dit hoofdstuk de lastendruk.

5.1 Woonlastendruk

De definitie voor woonlastendruk is: het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt voor OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Het gemeentelijke belastingbeleid wordt afgestemd op de ambities die de gemeente heeft, met oog voor de lastendruk van haar inwoners en ondernemers.

In onderstaande tabel worden de gemiddelde woonlasten van een eigenaar/gebruiker en een huurder in Stein vergeleken met de gemeenten van Limburg. De cijfers zijn afkomstig uit het Belastingoverzicht 2025 van de provincie Limburg.

Lastendruk	Aanslag eigenaar en gebruiker				Aanslag huurder		
	OZB	afval	riool	totaal	afval	riool	totaal
Stein	363	362	283	1.008	362	77	439
Per regio							
Maastricht-Heuvelland	416	383	291	1.091	383	104	487
Midden-Limburg	353	310	266	930	310	93	407
Noord-Limburg	389	261	323	883	261	47	308
Parkstad	389	337	297	1.023	337	176	513
Westelijke Mijnstreek	395	328	355	979	328	25	353
Limburg	372	326	239	947	326	95	415

Om een inschatting te geven waar Stein staat wat betreft de lastendruk eigenaar en gebruiker, en de lastendruk huurder zijn in onderstaande tabellen de gemiddelde aanslagen, de gemeenten met de hoogste en de laagste aanslagen en de aanslagbedragen van Stein opgenomen. Bij Stein is de positie aangegeven op de ranglijst van gemeenten van Limburg.

Lastendruk eigenaar/gebruiker	Positie	Aanslag
Limburg	gemiddeld	947
Meerssen	hoogste	1.358
Stein	24e van 31	1.008
Venlo	laagste	802

Lastendruk huurder	Positie	Aanslag
Limburg	gemiddeld	415
Voerendaal	hoogste	711
Stein	19e van 31	439
Beesel	laagste	190

Uit bovenstaande overzichten kan worden geconcludeerd dat de woonlastendruk in Stein voor zowel de eigenaar/gebruiker als de huurder gemiddeld is. Dit hangt samen met het hoge voorzieningenniveau in Stein. Ook het in het regionaal Afvalbeleidsplan en het Gemeentelijk Rioleringsplan vastgestelde

kwaliteitsniveau waarin onder andere wordt geanticipeerd op duurzaamheid en klimaatadaptie, heeft zijn weerslag op de hoogte van de lokale lasten.

5.2 Lokale lastenmeter

Met het oog op maximale transparantie is gemeente Stein aangesloten bij de lokale lastenmeter. Met behulp van deze webapplicatie kunnen zowel inwoners als raadsleden een integraal overzicht krijgen van de gemeentelijke heffingen. De applicatie is opgebouwd uit twee modules: één voor inwoners en één voor raadsleden.

Inwoners kunnen via de module inzicht krijgen in onder andere:

- Hoeveel zij betalen en waarom;
- De financiële effecten van bijvoorbeeld een gewijzigde WOZ-waarde of het minder vaak aanbieden van een afvalcontainer;
- De tarieven die een inwoner van een andere gemeente betaalt.

Doordat alle Nederlandse gemeenten zijn opgenomen in de lokale lastenmeter kunnen inwoners een reële vergelijking maken op basis van hun persoonlijke situatie.

Voor een raadslid geeft de lokale lastenmeter een integraal overzicht van de gemeentelijke heffingen en inzicht in:

- De effecten van een belastingplan en eventuele variaties daarvan op de verschillende groepen binnen de eigen gemeente;
- De wijze waarop het belastingplan zich verhoudt in vergelijking met andere gemeenten.

De lokale lastenmeter biedt ten slotte de mogelijkheid om rapportages te maken.

Met de lokale lastenmeter kan eenvoudig inzicht worden verkregen in het veelal geringe effect dat een lagere WOZ waarde heeft op de hoogte van de ozb-aanslag. De lokale lastenmeter kan hiermee bijdragen in het terugdringen van het aantal bezwaren dat via de NCNP-bureaus (no cure no pay) worden ingediend.

5.3 Kwijtschelding

Kwijtschelding is voor veel gemeenten een belangrijk instrument in het bestrijden van armoede. Er kunnen voor inwoners omstandigheden ontstaan waardoor het onmogelijk is om aan de verplichtingen tot betaling van de gemeentelijke belastingen te voldoen. Gemeenten kunnen bij het heffen van belastingen echter geen rekening houden met het inkomen, vermogen en de draagkracht van de belastingbetaler.

Als iemand geen vermogen en onvoldoende betalingscapaciteit heeft, kan een gemeente wel kwijtschelding verlenen. De belastingaanslag hoeft dan niet of maar gedeeltelijk te worden betaald. Door kwijtschelding te verlenen, kan een gemeente het voor bepaalde groepen dus makkelijker maken om rond te komen.

De mogelijkheid voor gemeenten om kwijtschelding van belastingen te verlenen, is geregeld in de Gemeentewet. Daarnaast geldt voor gemeenten de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Deze uitvoeringsregeling bevat normen en voorwaarden voor het verlenen van kwijtschelding. Zo wordt getoetst of iemand bijvoorbeeld een auto of een huis bezit. Als de betalingscapaciteit (vermogen en inkomen) boven een bepaalde grens uitgaat, wordt geen kwijtschelding verleend.

Hoofdregel is dat gemeenten de kwijtscheldingsregels van de Rijksoverheid volgen. Als de gemeenteraad met betrekking tot een belasting niets regelt dan gelden voor die belasting automatisch de rijksregels. De gemeenteraad kan op een aantal punten van de rijksregels afwijken. De gemeenteraad kan bijvoorbeeld bepalen dat geen of slechts gedeeltelijk kwijtschelding wordt verleend. Ook kan de gemeente uitgaan van hogere kosten van bestaan dan de rijksregels voorschrijven, namelijk 100% in plaats van 90%.

Voor de beoordeling van een verzoek tot kwijtschelding wordt gekeken naar vermogen bij:

- bank- en spaartegoed
- een eigen woning met overwaarde
- een auto of ander gemotoriseerd voertuig met een huidige waarde van meer dan € 3.350,-

In de gemeente Stein is kwijtschelding mogelijk voor de volgende belastingen:

- het vaste bedrag van de afvalstoffenheffing
- het gebruikersdeel van de rioolheffing

